

Rekommendationer angående fotröta vid riksbedömning och baggauktion 2007

Bakgrund

Fotröta är en smittsam klövsjukdom hos får orsakad av bakterien *Dichelobacter nodosus* som diagnostiserades i Sverige första gången 2004. Smittan sprids huvudsakligen genom inköp av djur. Eftersom antalet smittade besättningar hittills tycks vara lågt, finns goda möjligheter att begränsa smittspridningen inom landet.

Sjukdomen förekommer i en virulent (aggressiv) och en benign (godartad) form. Den aggressiva formen förlöper med underminering av sulan medan den godartade formen begränsas till ett smetigt eksem i klövspalthuden. Vid båda formerna förekommer en karaktäristisk unken lukt. Fåren uppvisar varierande grad av hälta. För att fotröta ska utvecklas krävs att klövspalthuden är försvagad och att ett klövspalteksm utvecklas. För att skilja godartad fotröta och tidigt stadium av aggressiv fotröta från klövspalteksm, krävs bakteriologisk provtagning.

Dichelobacter nodosus kan utrotas med behandlingar enligt ett speciellt program. Inkonsekventa behandlingar (punktvisa fotbad eller antibiotikabehandlingar) lindrar symtomen men utrotar inte sjukdomen. Istället kan smittan döljas för att blossa upp i en ny besättning om djur säljs. Symtom på sjukdomen uppträder under speciella miljöförhållanden som vanligtvis bara inträffar under en del av året. Därför bör ett helt år med symtomfrihet i besättningen förflyta för att man kan anta att den är smittfri. Detta gäller även för tidigare smittade besättningar som genomgått sanering.

Endast djur från fotrötefria besättningar får saluhållas på baggauktionerna

För att förhindra smittspridning till andra besättningar skall djur från besättningar där fotröta diagnostiserats eller misstänkts under senaste året inte saluföras. Djurägare som deltar med sina djur i riksbedömning eller baggauktion skall intyga

- a) att tecken på fotröta inte förekommit i besättningen under senaste året.
- b) att fotbad i förebyggande syfte inte utförts under senaste året.

Fotbadande utan att en säker diagnos har ställts, avrådes ifrån. Kontakta istället Fårhälsovården för utredning. Tidigare smittad besättning ska vara friskförklarad av Fårhälsovården.

Rekommendationer för riksbedömning och baggauktioner

- Vid anmälan till riksbedömning upplyses säljaren om att underskriven djurägarförsäkrans krävs. (Hämtas på www.svdhv.org, www.faravelsforbundet.com eller www.lammproducenterna.org eller tillhandahålles av arrangören)
- Efter riksbedömning hålls djuret/djuren avskilda från besättningen fram till auktionen.
- Inför baggauctionen skickas djurägarförsäkrans tillsammans med övriga handlingar till auktionskommittén.

Vid hemkomst inspekteras klövarna noggrant av köparen och verkas vid behov. Fotbad i 10 % zinksulfatlösning under 5-30 minuter rekommenderas. Djuren skall efter badet stå på ren, torr yta i 30-60 minuter. Sedvanligt karantänsförfarande i 3-4 veckor rekommenderas, varpå klövarna inspekteras och djuren fotbadas ånyo.

Lisbeth Rudby-Martin
Fårhälsovården

Bertil Gabrielsson
Svenska Fåravelsförbundet

Thomas Olsson
Lammproducenterna

DJURÄGARFÖRSÄKRAN

Härmed intygas

- a) att inga tecken på godartad eller aggressiv fotröta förekommit i min besättning under det senaste året
- b) att fotbad endast utförts som en säkerhetsåtgärd vid inköp av djur. Inga andra djur i besättningen har fotbadats eller genomgått annan förebyggande behandling med anledning fotröta under det senaste året .

Jag är medveten om att inga djur får säljas från en besättning som haft fotröta, godartad eller aggressiv, utan att den först friskförklarats av Fårhälsövården.

Datum.....

Underskrift.....

Namnförtydligande.....